

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Ústav etnologie

Celetná 20
116 42 Praha 1
Tel.: +420 221 619 622
E-mail: ethno@ff.cuni.cz

POSUDEK NA RIGORÓZNÍ PRÁCI:

Hana Šimonová

Syřané v České republice

Ústav etnologie, Praha 2015, 125 s.

Téma rigorózní práce H. Šimonové je bezpochyby nosné – a to jak odborně, tak i z hlediska praxe. Zaměřuje se totiž na vysoce aktuální problematiku, jež navíc právě v týdnech předcházejících odevzdání textu gradovala v kontextu sílících migračních vln z (nejen) zemí Blízkého východu do Evropy.

Studie sestává ze dvou (vzájemně ne zcela konzistentních) částí. Je možno kalkulovat, že větší koncepční promyšlenost a provázanost obou složek – první obecné a druhé „případové“ – by mohla být práci ku prospěchu.

První polovina textu je věnována historickému přehledu novodobých dějin Sýrie a Syřanů jako mladého národního celku, především v kontextu tamní komplikované politické a náboženské situace. Je možno konstatovat, že autorka prokazuje dobrou obeznámenost s historickým i současným faktografickým pozadím sledované problematiky. Vedle převažujícího „pozitivistického“ způsobu psaní však mohlo být výrazněji využito i rovin analýzy a interpretace. V této části také nad „etnologickým“ popisem dominuje spíše náhled „politologický“.

Ve druhé části se autorka dostává k vlastní tematice, vymezené v názvu práce – tj. vzniku a situace syrské imigrantské komunity v ČR. H. Šimonová i zde vykazuje dobrou (do značné míry empirickou) znalost tématu. Je také třeba ocenit, že se nebojí zaujmout a prezentovat vlastní postoj k popisovaným skutečnostem – mnohdy i v nesouladu či rozporu se

současnými postoji EU či nevládních organizací, zabírajících se tematikou migrantů ze Sýrie (a dalších blízkovýchodních zemí). O vysoké aktuálnosti řady popisovaných jevů svědčí i to, že jsou citovány či dokumentovány takřka výlučně z internetu – zásadnější tištěné odborné studie či knižní publikace ještě ani zdaleka nestačily vyjít. Suma použité literatury je jinak obsažná a bohatá. H. Šimonová prokázala, že umí pracovat s literaturou a dalšími informačními zdroji, orientovat se v nich a využít je na podporu svých (empirickou praxí výrazně ověřených) závěrů a stanovisek.

Výsledná zjištění jsou prezentována ve formě interpretačních sdělení; autorka přitom neváhá rešeršovat a komentovat ani zřídka popisované, mnohdy intimní fenomény a oblasti života či hodnotových postojů Syřanů. Odborné validnosti těchto sdělení by však prospělo, kdyby byly vzhledem k použité metodě sběru dat (otevřený rozhovor; dotazníkový výzkum) prezentovány i ve formálnější podobě (kupř. za pomoci tabulek, grafů, číselných přehledů apod.). V kontextu sledované problematiky také spíše absentuje výraznější využití soudobých pohledů a paradigmat.

V práci lze nalézt drobné faktické chyby: kupř. současní „Chaldejci“ – jak konečně autorka sama konstatuje na s. 55/ – jsou jednou z východních katolických církví (nestoriáni sjednocení s Římem), na s. 18/ textu jsou však kladeni vedle etnický ukotvených Kurdů a Berberů. Výhrady je možno mít i k některým jazykovým lapsům a nedůslednostem. Namátkou: „České Republiky“ – s. 10/, Rómové – s. 16/; v syrském kontextu zvláště zamrzí „drůzové“ psaní s kroužkovaným „ů“ – s. 16. Místo přídavného jména „baasisti“ by mělo správně být: „baasističtí“ – s. 16/.

Shrnutí: H. Šimonová dokázala v hodnoceném textu nejen shromáždit a komparovat, ale také výrazně a zčásti i novátorsky analyzovat a interpretovat množství teoretických i empirických zjištění a informací. Přes výše zmíněné nedostatky je tak práci možno doporučit k obhajobě.

Praha 10.10.2015

Prof. PhDr. Leoš Šatava, CSc.